

El senyor Fàbrega i les bibliopiscines

SÍLVIA FONTBONA SOMS

No sé, no sé. Permetme també la distància, sorpresa i excepcionalisme en llegir l'article d'opinió de l'articulista del *Diari de Girona*, Sr. Fàbrega.

Benvolgut senyor, em sembla que té una sèrie de qüestions mal enteses respecte a les bibliopiscines públiques, la seva funció en la societat, polítiques de gestió i funcionament, especialment pel que fa referència a l'activitat de les bibliopiscines. Per al·lusions directes —cita les bibliopiscines d'Arbúcies— crec que em toca a mi, com a responsable d'aquesta biblioteca, contrarestar el seu article d'opinió —publicat per aquest mateix 11 de juliol de 2003— encara que crec, sincerament, que puc parlar en boca de molts companys i companyes de professió i vocació, els quals cada any gastem les últimes energies abans de vacances muntant aquest tipus d'activitat.

1. A Arbúcies fa 11 anys ja que es porten a terme les bibliopiscines. Vam encetar l'activitat l'any 1992, com a prova pilot, i, essent conjuntament amb Sant Gregori, una de les primeres poblacions de les comarques gironines a provar si aquest tipus de servei podia funcionar.

Com s'extrapola dels resultats, l'experiència va funcionar, de manera que hem seguit any rere any potenciant les bibliopiscines. Malgrat que la biblioteca d'Arbúcies durant aquest període hagi sofert força canvis —de titularitat, de local i haver de tancar-se durant un estiu per trasllat— les bibliopiscines no han deixat mai de fun-

cionar. Hi ha hagut canvis d'horaris, de personal, de mobiliari... però sempre l'èxit d'aquest servei bibliotecari ens ha encoratjat a continuar endavant.

2. Èxit relatiu? no és marquet de la biblioteca, tenim dades que ho demostren: segons un estudi fet el passat 2002, any en què vam celebrar el desè aniversari; tenim que havien utilitzat les bibliopiscines 25.386 persones, 16.088 dels quals foren infants i 9.298 adults. Durant aquesta dècada, es van deixar un total de 36.809 documents —això tenint en compte que la nostra població té 5.000 habitants i escaiç.

3. Horari restringit? No, senyor Fàbrega. Hem anat adequant l'horari a les franges horàries en què començem a veure que a les piscines municipals hi havia més afluència. Deu fer ben bé 3 anys, que tenim servei cada dia d'estiu, dissabtes i diumenges inclosos. Vostè creu que si el servei no funcionés ho haguéssim estès tant? Per cert, pot venir a les bibliopiscines d'Arbúcies i comprovar-ho *in situ*, sempre és clar, un dia que faci sol i no hàgim hagut de suspendre el servei per la pluja, el vent o els descensos de temperatura que a vegades «patim» les poblacions de l'àrea geogràfica del Montseny. Els bibliotecaris tenim moltes qualitats però encara no ens ha estat atorgat el do de poder controlar la meteorologia!

El convido, un cop més, a passar per la biblioteca d'Arbúcies i llegir amb cura aquest informe, i si vol els relatius a cada any en concret, també els podrà consultar.

4. Sí, senyor Fàbrega, es fomenta la lectura, i a més resulta que s'aprofita per donar a conèixer Arbúcies, els seus serveis i l'entorn del Parc Na-

tural del Montseny entre els banyistes de les piscines municipals.

L'hàbit lector no s'adquireix a la piscina, això és clar —no ens desobrim res de nou amb aquesta apreciació seva—; com tampoc no hi ha una fórmula màgica per adquirir-lo. Quants pares i mares preocupats ens pregunten sovint als bibliotecaris què fer per acostumar els seus fills a llegir, a la qual cosa nosaltres hem de respondre que hi ha diversos factors però cap fórmula matemàtica. Hi intervenen l'entorn cultural de la família, el caràcter, la dificultat personal i sobretot el gust que trobin a la lectura; i és que els éssers humans, Sr. Fàbrega, tendim a repetir allò que ens produeix plaer. Obviament, en detriment d'allò que explica en el seu article d'opinió, tenir una biblioteca pública atractiva a prop hi fa molt.

I aquí és on entrem en joc la figura de les bibliopiscines: donen a conèixer la biblioteca municipal, fa que la gent s'hi aproximi, perquè s'adonen que hi poden trobar documents (llibres, vídeos, DVD, etc.) interessants. Les bibliopiscines ajuden a divulgar els nostres fons bibliogràfics

5. Els llibres són enemics de l'aigua i el sol. Sí. Aquesta és una altra obvietat que intenta «descobrir» en el seu article. I diria més, també són incompatibles amb les cremes i olis solars, i berenars infantils, especialment els recoberts de xocolata, que deixen la seva empremta identificativa als fons de paper.

Com a bibliotecària d'una biblioteca pública, deixi'm que li especifiqui que les bibliopiscines d'avui dia ja no tenen una funció tan conservacionista com abans. Preferim que un llibre mori de massa ús, que no que es mori envellit a les prestatges

ries dels nostres centres, i al final hagin de ser retirats per obsolets. La bibliopiscina també és una manera d'optimitzar recursos i sanejar els nostres fons. Lògicament, no tot és apte per anar a la bibliopiscina, si t'ha de saber molt de greu perdre un llibre en concret, no l'hi portis! I precisament això em porta al següent punt:

6. Sobre els tipus i llocs de lectura. A les bibliopiscines no s'hi porten llibres que hagin de ser llegits, segons les seves paraules, en «clausures bibliotecàries» —que per cert, ja no existeixen, deu fer temps que no visita una biblioteca en el mateix sentit que ho fan la resta d'usuaris, és a dir, sense intentar esbrinar les «intrigues» i errades. Vagi per exemple, a la Biblioteca Comarcal de Figueres, la Comarcal de Blanes, Palafrugell, Sant Feliu de Guixols..., no me'n voldria deixar cap, però només per citar-ne algunes, i de ben segur que canvia el seu vocabulari... Pel que fa a lectures «de piscina» parlem sempre d'obres més divulgatives, amb molta il·lustració, que es puguin llegir fragmentadament, no de manera seguida, llibres relacionats amb activitats que són més estiuques, llibres d'oci i d'esplai, premsa diària i revistes; resumint, documents que no necessitin gaire concentració per ser visualitzats.

Senyor meu, a les bibliopiscines tenim llibres «seriosos», i fomentem la cultura, l'autoformació, però també l'oci i el lleure; al capdavant, allò que compta és mantenir la ment activa, i tothom llegeixi allà on més li abeilleix. Dedicuo per les seves paraules que vostè, com jo, necessita tranquil·litat i recolliment per llegir, però crec que és generalitzar massa dir (i

pensar?) que ningú és capaç de llegir en una piscina, o en un hospital, o al tren o amb la televisió posada o en una llibreria-café, o en una gran superfície o a dins d'un cotxe o al lavabo... com pot veure, hi ha moltes maneres de fer-ho i tothom escull la que li plau! Hi ha llibres i lectures per a tots els gustos, i per a tots els indrets; i sincerament crec que no, no es llegiria tant a la piscina si no hi hagués servei de bibliopiscines.

Respecte a les altres activitats refrescants d'estiu —cinema a l'aire lliure i discoteques sense sostre— que també cita, com que no hi entenc, no en puc dir res; malgrat que em semblen iniciatives igualment plausibles. Senyor Fàbrega, vostè és lliure de pensar i dir el que li sembla, per això fa articles d'opinió i no d'altra cosa, però deixi'm que li digui que a les bibliopiscines ens fa més mal que bé. Les bibliopiscines ja no són tema d'actualitat, han estat un tema d'estiu a la premsa molts anys, però ara, quan hi ha més de cent poblacions que les porten a terme, i després d'una dècada d'experiència, ja no són novetat. Si abans tots els mitjans de comunicació se'n feien ressò per la bona iniciativa, crec que ara és un error publicar el mateix però en sentit contrari. No serà que falten temes a l'estiu?, o la càrrega de tenir un espai en blanc a omplir? O potser no hi ha prou notícies catastròfiques i negatives, que li agradin, en la realitat diària per comentar? Demem que continuïn les bones iniciatives com les bibliopiscines, i sobretot apliqui més dosi d'imaginació i rigor en els seus articles, senyor Fàbrega, sobretot rigor i contrast de dades.

Biblioteca Rafael Vià Barnils (Arbúcies)

Article de Sílvia Fontbona al *Diari de Girona* del diumenge. 20/07/003
Pàgina 21
Només a l'edició de la Selva (?)